

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет початкової, технологічної та професійної освіти
Кафедра теорії і практики початкової освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Набока

«21» березня 2023 р.

ПРОГРАМА
ЕКЗАМЕНУ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З
МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ
підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(денна та заочна форми навчання,
вибірковий блок «Англійська мова»)

спеціальності 013 Початкова освіта
за освітньо-професійною Початкова освіта
програмою

Слов'янськ – 2023 р.

Програма екзамену з англійської мови з методикою навчання для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Початкова освіта» спеціальності 013 Початкова освіта (вибірковий блок «Англійська мова»)

Розробник:

Гаврілова Л.Г., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і практики початкової освіти

Програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії і практики початкової освіти.

Протокол №8 від «08» березня 2023 р.

Завідувач кафедри

Л.Г. Гаврілова

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»
«21» березня 2023 р.,
протокол №6

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Екзамен з англійської мови з методикою навчання за спеціальністю 013 Початкова освіта за вибіркоким блоком «Англійська мова» для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на денній та заочній формах навчання проходить у письмовій формі шляхом виконання тестових завдань із дисциплін: методика навчання англійської мови, основи інтерактивної комунікації, практична фонетика англійської мови, практична граматики англійської мови, країнознавство.

Екзамен проходить у формі тестування. Загальна кількість – 25 варіантів тестів. Кожен тест складається із 30 тестових завдань, поділених на блоки за окремими дисциплінами. Форми тестових завдань за кожною із 5 дисциплін тесту уніфіковано таким чином:

- 2 тестових завдання закритої форми із вибором однієї правильної відповіді, що оцінюється по 1 балу за кожен правильну відповідь;
- 1 тестове завдання закритої форми із вибором декількох правильних відповідей, що оцінюється максимально в 2 бали;
- 1 тестове завдання закритої форми на встановлення відповідності чи відновлення послідовності, що оцінюється максимально в 4 бали;
- 1 тестове завдання відкритої форми на доповнення поданого речення, що оцінюється максимально в 2 бали;
- 1 тестове завдання відкритої форми на доповнення поданого твердження, що оцінюється максимально в 10 балів.

Відтак за кожен блок дисциплін максимальна оцінка – 20 балів. Загалом кожен варіант тесту містить 30 завдань: 10 тестових завдань закритої форми із вибором однієї правильної відповіді; 5 тестових завдань закритої форми із вибором декількох правильних відповідей; 5 тестових завдань закритої форми на встановлення відповідності чи відновлення послідовності; 5 тестових завдань відкритої форми на доповнення поданого речення; 5 тестових завдань відкритої форми на доповнення поданого твердження.

Максимальна кількість за весь тест – 100 балів.

Програма екзамену складається із програм з кожної дисципліни, що містять:

1. Пояснювальну записку.
2. Зміст навчального матеріалу, що виноситься на іспит і відповідає навчальній програмі з дисципліни.
3. Перелік літератури до курсу.
4. Список літератури, дозволеної до використання на екзамені (у разі потреби).
5. Перелік контрольних питань до курсу.
6. Критерії оцінювання студентських відповідей із дисципліни.

Варіанти екзаменаційних завдань до кожної із дисциплін, що виносяться на екзамен, подано в додатках до цієї програми.

Конкретні критерії оцінювання до кожної з дисциплін, розроблені на основі цих об'єктів аналізу, подано у відповідних розділах програми.

Загальна (кінцева) оцінка за відповідь студента на комплексному кваліфікаційному екзамені визначається шляхом складання кількості балів, виставлених за тестові завдання із кожної дисципліни.

Таблиця переведення бальної шкали оцінок у національну:

Шкала оцінювання:

90 – 100 балів – **відмінно**;

75 – 89 балів – **добре**;

60 – 74 балів – **задовільно**;

25 – 59 балів – **незадовільно**;

1 – 25 балів – **незадовільно**.

Розподіл балів за дисциплінами КЕ

Вид завдання	Мінімальна позитивна кількість балів	Максимальна кількість балів
Методика навчання англійської мови	12	20
Основи інтерактивної комунікації	12	20
Практична фонетика англійської мови	12	20
Практична граматики англійської мови	12	20
Країнознавство	12	20

I. ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ З МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Пояснювальна записка

Програма екзамену з методики навчання англійської мови охоплює основний матеріал курсу. Навчальна програма дисципліни «Методика навчання англійської мови» складена відповідно до освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальність 013 Початкова освіта за вибірковим блоком «Англійська мова».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є освітній процес на уроках англійської мови в початковій школі.

Міждисциплінарні зв'язки педагогіка, психологія, практика усного та писемного мовлення, практична граматики англійської мови, практична фонетика англійської мови та ін.

Програма навчальної дисципліни містить такі **теми**:

1. Система планування навчального процесу з іноземної мови у початковій школі. Сутність планування, його мета й умови успішності.

2. Організація тематичного планування. Календарно-річний план. Тематичне планування. Конкретний навчальний план. Система або цикл уроків.

3. Поурочне планування. Процедура планування уроку. Уточнення практичних задач уроку. Визначення і формулювання завдань освіти, розвитку і виховання учнів.

4. Вимоги до уроку іноземної мови у початковій школі. Вимоги до уроку іноземної мови в початковій школі. Побудова процесу вирішення кожної практичної задачі уроку.

5. Значення аналізу уроку для вдосконалення методичної компетенції учителя. Композиція уроку: початок уроку, основна і заключна частини уроку.

Мета й завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Методика навчання англійської мови» є підготовка вчителя з необхідними професійними якостями, знаннями та вміннями для успішного виконання професійних обов'язків, який був джерелом інформації, лідером колективу, взірцем морально-етичних норм поведінки, моделлю майбутньої мовленнєвої діяльності, організатором психологічного клімату і керівником взаємовідносин в учнівському колективі. Крім того, цей курс має мету розвитку таких особистих якостей майбутнього вчителя іноземних мов в початкових класах як широка освіченість, загальна культура, інтелігентність, почуття відповідальності за свою працю, любов до дітей, професійне мислення, потяг до самоосвіти та самовдосконалення.

Перераховані якості визначають педагогічну культуру, пізнавально-творчу спрямованість особистості вчителя, що формується всією системою його професійної підготовки.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика навчання англійської мови» є:

- показати головні компоненти теорії сучасного навчання іноземних мов в початковій школі і на цій основі навчити здобувачів ступеню вищої освіти використовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань;
- ознайомити здобувачів ступеню вищої освіти з сучасними тенденціями в навчанні іноземних мов учнями початкових класів як у нашій країні так і за кордоном;
- розкрити суть складових частин і засобів сучасної методики як науки;
- спрямувати здобувачів ступеню вищої освіти на творчий пошук під час практичної діяльності у школі;
- сформувати у здобувачів ступеню вищої освіти під час практичних і лабораторних занять професійно-методичні вміння, необхідних для плідної роботи в галузі навчання іноземних мов в початкової школі;
- залучити майбутніх вчителів до опрацювання спеціальної науково-методичної літератури, що має стати джерелом постійної роботи над собою з метою підвищення рівня професійної кваліфікації;
- ознайомити здобувачів ступеню вищої освіти з основними та допоміжними науковими методами дослідження такими як: критичний аналіз літературних джерел, вивчення та узагальнення позитивного досвіду роботи вчителів, наукове спостереження, пробне навчання, моделювання, тестування та інші з метою одержання наукових даних про закономірності навчання іноземних мов в початкових класах, про ефективність навчальних матеріалів, що використовуються, способів і форм навчально-виховного процесу.

1.3. За результатами вивчення дисципліни у здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

загальні:

– **комунікативна компетентність** – *здатність* ефективно спілкуватися іноземною мовою в усній та письмовій формі з дотриманням основних її норм, урахуванням лінгвокраїнознавчих відомостей та ін.; *спроможність* забезпечувати прямий та зворотній зв'язок з учнями початкової школи, батьками, адміністрацією загальноосвітнього навчального закладу, студентами, науково-педагогічними працівниками з урахуванням особливостей професійної комунікації за умов початкової школи та вишу; *здатність* логічно, правильно, аргументовано і чітко будувати усне та письмове висловлювання, застосовувати прийоми риторичної майстерності у професійній діяльності, володіти навичками публічної презентації результатів роботи, уміннями обирати відповідні форми і методи презентації; *здатність* до ефективної комунікації та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі (усно та письмово) на досконалому рівні з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

– **акмеологічна компетентність** – *здатність* вільно орієнтуватися в теоретичних та практичних аспектах педагогічної науки, критеріях та рівнях

професіоналізму викладача ВНЗ та ін.; *спроможність* ставити мету й формулювати завдання, пов'язані з реалізацією власної соціально-професійної діяльності, адекватно оцінювати процес і результати діяльності учнів та студентів, їхні потенційні можливості; *готовність* майбутнього вчителя та викладача до постійної самоактуалізації, мотивації високих досягнень, прагнення високих професійних результатів, життєвих успіхів; *готовність* самостійно освоювати нові науково-педагогічні теорії; *здатність* до креативного мислення, набуття гнучкого образу мислення, який дозволяє зрозуміти та розв'язати педагогічні проблеми, зберігаючи при цьому критичне ставлення до сталих наукових компетенцій у галузі початкової освіти

спеціальні:

– володіння іноземною мовою як засобом усної та писемної комунікації в усіх сферах спілкування та засобом педагогічної діяльності в різних умовах з урахуванням цілей навчання, вікових особливостей школярів та їх мовної підготовки, а також комплексом організаційних та змістових нововведень, низкою факторів й умов, необхідних для нарощування інноваційного потенціалу освітньої системи;

– спроможність розробляти електронний та мультимедійний супровід до різних форм занять англійської мови з урахуванням їх специфіки;

– готовність до аналізу, узагальнення й комплексного поєднання традиційних та інноваційних технологій вивчення англійської мови; *здатність* імплементувати особливості інноваційних підходів до викладання англійської мови, застосовувати в практичній діяльності знання із нових педагогічних технологій.

результати навчання:

– володіння писемною та усною іноземною мовою на рівні не нижче B2 згідно з стандартами Європейського мовної освіти, володіння термінологією, достатньою для опрацювання автентичних методичних посібників та книг для вчителя іноземної мови в початкових класах, володіння спеціальним вокабуляром, достатнім для проведення уроків в початковій школі англійською мовою.

– достатнє володіння ІКТ технологіями для створення презентацій, Веб-уроків, мультимедійного супроводу та опрацювання різноманітних методичних онлайн-ресурсів.

– достатнє володіння методичними прийомами та навиками для проведення уроків англійської мови в початковій школі на високому рівні, аналізування опиту провідних викладачів та застосування інновацій під час викладання.

Зміст навчального матеріалу

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики навчання ІМ

Тема 1. Методика – наука про навчання ІМ.

Методи дослідження. Цілі, зміст, принципи, методи та засоби навчання ІМ. Аналіз програм і підручників. Система навчання іноземної мови та її зміст. Сучасні підходи у навчанні іноземної мови.

Тема 2. Зв'язок методики навчання ІМ з іншими науками.

Методика і лінгвістика (психолінгвістика та педагогічна лінгвістика). Методика і психологія (загальна психологія, вікова психологія, педагогічна психологія, психологія мовлення, психологія спілкування, психологія праці, інженерна психологія, експериментальна психологія). Психологічні процеси, які впливають на якість оволодіння іншомовним мовленням (мислення, пам'ять, сприймання, увага, зовнішня, внутрішня та комунікативна мотивація). Методика і психолінгвістика. Методика і педагогіка. Методика і інформатика. Методика і кібернетика.

Тема 3. Система вправ для формування навичок і вмінь ІМ. Аналіз вправ навчально-методичних комплексів з ІМ.

Типи вправ для навчання іноземної мови. Класифікація вправ для навчання іноземної мови. Загальна система вправ для навчання спілкування іноземною мовою.

Змістовий модуль 2. Навчання основ іншомовної діяльності

Тема 1. Формування граматичних навичок ІМ.

Активний і пасивний граматичні мінімуми. Характеристика репродуктивних та рецептивних граматичних навичок мовлення. Поняття «граматична структура» і «зразок мовлення». Автоматизація дій учнів початкових класів з граматичними структурами активного граматичного мінімуму. Ознайомлення з граматичними структурами пасивного граматичного мінімуму. Автоматизація дій учнів з новими граматичними структурами пасивного граматичного мінімуму.

Тема 2. Формування лексичних навичок ІМ.

Активний, пасивний і потенціальний словниковий запас. Критерії відбору лексичних мінімумів. Формування репродуктивних (навичка правильного вживання лексичних одиниць активного мінімуму в говорінні та письмі згідно із ситуацією спілкування і метою комунікації) та рецептивних (навичка розпізнавання і розуміння лексичних одиниць активного і пасивного мінімумів при читанні та аудіюванні) лексичних навичок. Процес ознайомлення з новими лексичними одиницями. Автоматизація дій учнів з новими лексичними одиницями активного словника. Основні типи вправ. Автоматизація дій учнів з лексичними одиницями пасивного і потенціального словників. Основні види не комунікативних, рецептивних та рецептивно продуктивних вправ.

Тема 3. Формування навичок вимови.

Фонетичний мінімум, критерії відбору (за ступенем труднощі, відповідності потребам спілкування, нормативності). Вимоги до вимови учнів (фонематичність, швидкість). Формування слухо-вимовних і ритміко-інтонаційних навичок. Використання аналітико-імітативного методу. Навчання звуків іноземної мови. Навчання інтонації іноземної мови (мелодія, фразовий та логічний наголос, паузація). Контроль та оцінка вимови.

Тема 4. Формування навичок техніки читання.

Техніка читання – комплекс автоматизованих навичок, які зводяться до того, щоб швидко сприймати графічні образи слів, автоматично співвідносити їх зі звуковими образами та значеннями цих слів.

Перший етап читання – уголос, який є важливим засобом навчання читання про себе. Дотекстовий період навчання читання – засвоєння первинної матерії, тобто графіки нової мови, оволодіння буквенно – звуковими зв'язками, читання окремих слів, словосполучень, простих речень.

Другий етап роботи - текстовий період, який вчить учнів сприймати і розуміти зміст тексту, не відволікаючи уваги на технічний бік читання. Вправи на розвиток графемно – фонемних зв'язків. Вправи з техніки читання ізольованих слів та словосполучень. Вправи на прогнозування форми слова.

Тема 5. Формування вмінь аудіювання.

Характеристика аудіювання, як виду мовленнєвої діяльності: визначальні риси аудіювання; вимоги до базового рівня володіння аудіюванням; психофізіологічні механізми аудіювання. Вимоги до текстів для навчання аудіювання. Труднощі аудіювання. Опори та орієнтири для подолання труднощів аудіювання. Етапи навчання аудіювання. Система вправ для навчання аудіювання. Засоби контролю розуміння прослуханого аудіо тексту (невербальні, вербальні, репродуктивні).

Тема 6. Формування вмінь читання.

Комунікативні цілі у процесі ознайомлювального читання: визначити тему, яка висвітлюється в тексті, виділити основну думку, вибрати головні факти, виразити своє ставлення до прочитаного.

У процесі роботи над текстом потрібно навчити учнів виконувати такі дії: прогнозувати зміст за заголовком або початком тексту, визначити смислові частини тексту, здогадуватись про значення незнайомих слів за допомогою контексту, словотворчих елементів, за схожістю за словами рідної мови, або утворення шляхом конверсії.

Тема 7. Формування вмінь говоріння.

Загальна характеристика говоріння, як виду мовленнєвої діяльності та уміння. Психофізіологічні механізми говоріння (репродукція, вибір, комбінування, конструювання, прогнозування, дискурсивність). Суть і характеристика діалогічного мовлення. Основні види діалогів. Труднощі оволодіння діалогічним мовленням. Етапи навчання діалогічного мовлення. Система вправ для навчання діалогічного мовлення. Суть і характеристика монологічного мовлення. Мовні особливості монологічного мовлення. Етапи навчання монологічного мовлення. Система вправ для навчання монологічного мовлення.

Тема 8. Формування вмінь письма і писемного мовлення.

Характеристика письма як продуктивного виду мовленнєвої діяльності. Рівні породження писемного висловлювання: внутрішнє лексико – граматичне й зовнішнє оформлення; зворотній зв'язок. Осмислення, попередній синтез і пам'ять, як психофізіологічні механізми писемного мовлення.

Завдання навчання письма. Етапи навчання письма і писемного мовлення. Система вправ для навчання письма. Формування соціокультурної компетенції в процесі навчання письма. Зв'язок письма з іншими видами мовленнєвої діяльності. Письмо як засіб навчання і контролю

Рекомендована література

1. Бабенко Т. Розкривати культуру як глобальне явище. *Іноземні мови у навчальних закладах*. 2009. № 1. С. 94–100.
2. Бахов І. С. Готовність до міжкультурної комунікації як критерій сформованої міжкультурної компетентності студента університету. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. «Педагогічні науки»*. 2012. № 3. С. 23–30.
3. Ваченко О. М. Організація комунікативного середовища у професійній підготовці майбутніх вчителів іноземних мов. *Науковий часопис НПУ імені Драгоманова*. Серія 16. Творча особистість учня: проблеми теорії і практики. К.: НПУ, 2004. Випуск 2 (12). С. 71–75.
4. Голуб І. Ю. Підсистема вправ для формування соціокультурної компетенції у майбутніх перекладачів з німецької як другої іноземної. *Іноземні мови*. 2009. № 1. С. 32–38.
5. Дрожжина С. В. Праксеологічні виміри мультикультурної комунікації. *Вісник Донецького національного університету*. Серія Б: Гуманітарні науки. 2009. Випуск І. С. 180–184.
6. Іванова І. Сформувати інформаційне тло міжкультурної комунікації. *Іноземні мови у навчальних закладах*. 2008. № 1. С. 46–50.
7. Квасова О. Г. Сучасні підходи до контролю та оцінювання іншомовної міжкультурної компетентності. *Іноземні мови*. 2012. №3. С. 50–57.
8. Козак А. В. Формування готовності майбутніх фахівців у сфері міжнародних відносин до міжкультурної комунікації : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Луцьк, 2011. 243 с.
9. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: курс лекцій / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2011. 344 с.
10. Ніколаєва С. Ю. Зміст навчання іноземних мов і культур у середніх навчальних закладах. *Іноземні мови*. 2009. № 3. С. 3–11.
11. Писанко М. Л. Модель організації навчання студентів мовних спеціальностей стандартів англomовної комунікативної поведінки. *Іноземні мови*. 2007. № 4. С. 48–54.
12. Роман С. В. Професійно-орієнтована іншомовна комунікативна компетентність майбутніх учителів іноземної мови як предмет формування в курсу практики усного та писемного мовлення. *Іноземні мови*. 2012. № 2. С. 39–45.
13. Самойлюкевич І. Назустріч інформаційному суспільству. *Іноземні мови в навчальних закладах*. 2008. №4. С. 51–54.
14. Семенчук Ю. О. Розвиток умінь міжкультурного спілкування у майбутніх економістів. *Іноземні мови*. 2011. № 3. С. 32–38

15. Слющинський Б. В. Міжкультурна комунікація в багатонаціональному регіоні України : автореф. дис. ... д-ра соціол. наук : 22.00.04. Харків, 2010. 30 с.
16. Шемякіна А. Лінгвокультурологія та лінгвокраїнознавство: особливості та відмінності. *Іноземні мови у навчальних закладах*. 2010. № 3. С. 100–106.
17. Alan Stanton, Mary Stephens. *Fast Track to FCE*. Pearson Education Limited, 2010. 207 p.
18. Virginia Evans, James Milton, Jenny Dooley. *FCE Listening & Speaking Skills*. Express publishing, 2008. 112 p.
19. Virginia Evans. *Successful Writing Intermediate*. Express Publishing , 2000. 151 p.
20. Judy Copage. *First Certificate Writing*. Pearson Education Limited, 1999. 128 p.
21. Richard MacAndrew, Cathy Lawday. *Cambridge First Certificate Writing*. *Cambridge University Press*, 1999. 114 p.
22. Michael Vience, Paul Emmerson. *First Certificate Language Practice with key*. Macmillan Publishers Limited , 2003. 342 p.
23. Virginia Evans. *Successful Writing Upper-Intermediate*. Express Publishing, 1998. 135 p.
24. Jolene Gear. *Cambridge Preparation for the TOEFL® Test*. Cambridge University Press, 1993. 555 p.
25. Danuta Gryca. *Oxford Exam Excellence*. Oxford University Press, 2006 200 p.
26. Sarah Dymond, Sue Elliott. *First for Schools Trainer*. – Cambridge University Press, 2013. 240 p.
27. *Skills Builder for young learners Jenny Dooley Starters 1. Student`s Book*. Express Publishing, 2017.
28. *Skills Builder for young learners Jenny Dooley Starters 2. Student`s Book*. Express Publishing, 2017.
29. *Skills Builder for young learners Jenny Dooley Movers 1. Student`s Book*. Express Publishing, 2017.
30. *Skills Builder for young learners Jenny Dooley Movers 2. Student`s Book*. Express Publishing, 2017.
31. *Skills Builder for young learners Jenny Dooley Flyers 1. Student`s Book*. Express Publishing, 2017.
32. *Skills Builder for young learners Jenny Dooley Flyers 2. Student`s Book*. Express Publishing, 2017.
33. Brown H.D. *Principles of Language Learning and Teaching*. Prentice Hall, 1987. 285c.
34. Brymfit Ch.J. *Communicative Methodology in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1990. 166c.
35. Hadley A.O. *Teaching Language in Context*. Boston: Heinle and Heinle Publishers, 1993. 532c.

Перелік питань до екзамену

1. Розкрийте сучасні методичні принципи навчання іноземних мов.
2. Розкрийте сучасні загальнодидактичні принципи навчання.
3. Охарактеризуйте освітню мету навчання.
4. Охарактеризуйте розвиваючу мету навчання.
5. Охарактеризуйте практичну мету навчання.
6. Охарактеризуйте виховну мету навчання.
7. Охарактеризуйте чотирикомпонентну мету навчання іноземних мов у СНЗ.
8. Основні компоненти змісту навчання іноземних мов.
9. Розкрийте поняття іншомовної комунікативної компетенції.
10. Розкрийте поняття мовної компетенції.
11. Охарактеризуйте основні компоненти змісту навчання іноземних мов.
12. Розкрийте поняття мовленнєвої компетенції.
13. Розкрийте поняття соціокультурної компетенції.
14. Сутність поняття «метод» та «прийом» навчання англійської мови на початковому ступені навчання.
15. Концепція прийомів навчання іноземної мови.
16. Розкрийте методика контролю рівня сформованості іншомовної комунікативної компетенції: функції, об'єкти, види і форми.
17. Вимоги до контролю знань, навичок і вмінь з іноземної мови, оцінювання навчальних досягнень учнів.
18. Охарактеризуйте тест як засіб контролю у навчанні іноземних мов: поняття “тест”, структура тесту, типи, види тестів і методика використання.
19. Охарактеризуйте вправи для формування іншомовної комунікативної компетенції: поняття “вправа”, “структура вправи”. “класифікація вправ”.
20. Охарактеризуйте усний метод Гарольда Пальмера: принципи навчання, система вправ для навчання усного мовлення.
21. Охарактеризуйте методичну систему навчання читання Майкла Уеста: принципи навчання, передтекстові та післятекстові вправи.
22. Охарактеризуйте аудіолінгвальний метод Чарльза Фріза та Роберта Ладло: принципи навчання, систему усних тренувальних вправ.
23. Охарактеризуйте аудіовізуальний метод: принципи навчання; етапи навчання та види вправ.
24. Охарактеризуйте інтенсивний метод навчання: принципи методу активізації, етапи роботи, характерні навчальні прийоми.
25. Охарактеризуйте комунікативний метод навчання: принципи навчання, характерні навчальні прийоми.
26. Охарактеризуйте сучасні зарубіжні методи навчання іноземних мов: цілі, зміст і принципи навчання

**Критерії оцінювання тестових завдань
із дисципліни «Методика навчання англійської мови»**

18 – 20 балів	відмінно
15 – 17 балів	добре
12 – 14 балів	задовільно
6 – 11 балів	незадовільно
0 – 5 балів	неприйнято

II. ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ З ОСНОВ ІНТЕРАКТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Пояснювальна записка

Програма екзамену з основ інтерактивної комунікації охоплює основний матеріал курсу. Навчальна програма дисципліни «Основи інтерактивної комунікації» складена відповідно до освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальність 013 Початкова освіта за вибірковим блоком «Англійська мова».

Предметом дослідження навчальної дисципліни є розвиток мовленнєвих компетентностей майбутніх вчителів в писемній та усній діяльності як комунікативно-когнітивний акт, з'ясування стратегії і тактики комунікації та усвідомлення різноманітних мовленнєвих засобів на вербальному та невербальному рівнях, розвиток мовленнєвої культури й техніки індивідуального, групового та публічного мовлення.

Міждисциплінарні зв'язки: педагогіка (дидактика), мовознавство, літературознавство, практика усного та писемного мовлення, психолінгвістика.

Програма навчальної дисципліни містить такі **теми**:

1. Describing people, places, buildings, objects, festivals, ceremonies, celebrations, processes.
2. Writing instructions. Giving directions. Narratives. Formal and informal letters, emails. Transactional letters, emails. "For and Against" essays. Opinion essays.
3. Providing solutions to problems essays. Discursive essays. News reports. Survey reports. Reporting experiences. Articles. Reviews. Assessing good and bad points.
4. Comparing and contrasting. Paraphrasing. Speculating. Starting a discussion.
5. Expressing and justifying opinions. Expressing preferences. Involving the other person. Discussing advantages and disadvantages.
6. Agreeing and disagreeing. Reacting to your partner`s ideas. Suggesting. Coming to a conclusion.
7. Summarising and reporting a decision. Asking for clarification. Checking understanding. Interrupting politely.

Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1 Метою викладання навчальної дисципліни «Основи інтерактивної комунікації» є: поповнення загальнокультурної, соціокультурної та комунікативної компетенції майбутнього вчителя, розвиток у здобувачів вищої освіти міжкультурної свідомості в процесі його самореалізації як форми само прояву, досягнення окремої мети під час мовленнєвої діяльності осмислення сутності професійної мовленнєвої підготовки, удосконалення вміння майбутніх вчителів спостерігати, зіставляти, класифікувати та добирати мовленнєві норми згідно з ситуацією спілкування, піднесення

культури мовлення здобувачів вищої освіти на фонетичному, морфологічному та синтаксичному рівнях.

1.2.Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи інтерактивної комунікації» є ознайомити здобувачів вищої освіти з необхідною лексичною та граматичною базою для здійснення іншомовного спілкування навчати студентів культурним особливостям різних народів у процесі професійної підготовки, особливостям вербальних і невербальних засобів передачі інформації сформувати особистісно-професійні якості майбутніх вчителів в межах полікультурного розвитку особистості, розвиток зв'язного усного та писемного мовлення, формування вміння самостійно здобувати знання, прищеплення потреби постійно слідкувати й контролювати правильність власного мовлення, вироблення інтонаційно-ситуативного чуття, що гарантуватиме відповідність вибору компетентних засобів.

1.3.За результатами вивчення дисципліни у студентів повинні бути сформовані такі **компетентності**:

загальні:

– загальнокультурна компетентність: *здатність* до набуття знань про особливості національної та загальнолюдської культури, духовно-моральні основи життя людини й людства, окремих народів; *готовність* до опанування культурологічними основами сімейних, соціальних, суспільних явищ і традицій, усвідомлення ролі науки та релігії в житті людини, їх впливу на світ; *спроможність* до культурологічного й загальнолюдського розуміння світу;

– соціокультурна компетентність: *здатність* до набуття знань способів взаємодії з однолітками, навичок роботи у групі, відігравання різних соціальних ролей у колективі; *готовність* презентувати себе, вступати в комунікацію (спілкування), бути зрозумілим; *спроможність* до спілкування без обмежень;

– компетентність особистісного самовдосконалення: *здатність* до засвоєння способів духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; *готовність* до безперервного самопізнання, розвитку необхідних сучасній людині особистісних якостей, формування психологічної грамотності, культури мислення та поведінки;

– акмеологічна компетентність – *здатність* вільно орієнтуватися в теоретичних та практичних аспектах педагогічної науки, критеріях та рівнях професіоналізму викладача ЗВО та ін.; *спроможність* ставити мету й формулювати завдання, пов'язані з реалізацією власної соціально-професійної діяльності, адекватно оцінювати процес і результати діяльності учнів та студентів, їхні потенційні можливості; *готовність* майбутнього вчителя та викладача до постійної самоактуалізації, мотивації високих досягнень, прагнення високих професійних результатів, життєвих успіхів; *готовність* самостійно освоювати нові науково-педагогічні теорії;

– інформаційна компетентність – *здатність* до пошуку, обробки й

використання інформації; готовність до самостійного розв'язання навчальних проблем засобами ІКТ нового покоління в професійно-педагогічній діяльності в умовах сучасної інноваційної політики; здатність використовувати мультимедійні, мережеві технології, ресурси Інтернет для забезпечення дистанційної форми навчання у ЗВО;

спеціальні:

– *мовна компетентність* (мовна компетентність визначається загальноприйнятими орфоепічними, лексичними, граматичними, стилістичними нормами): здатність майбутніх фахівців виконувати лінгвістичний аналіз мовних одиниць, явищ відповідно до певних мовних рівнів;

– *мовленнєва компетентність* (мовленнєва компетентність визначається чотирма видами мовленнєвої діяльності (аудіюванням, говорінням, читанням, письмом)): здатність грамотно та успішно користуватися мовою.

- *комунікативна компетентність* – спроможність вільно спілкуватися англійською мовою з навчальною метою, налагоджувати прямий та зворотній зв'язок з людьми інших національностей з урахуванням особливостей міжкультурної комунікації; здатність логічно, правильно, аргументовано і чітко будувати усне та письмове висловлювання, застосовувати прийоми риторичної майстерності у повсякденній та професійній діяльності, володіти навичками публічної презентації результатів роботи, уміннями обирати відповідні форми і методи презентації; готовність до грамотного ведення дискусії і полеміки; здатність забезпечувати сприятливий психологічний клімат під час спілкування; здатність до ефективного комунікації та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі (усно та письмово) на досконалому рівні з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

результати навчання: для вирішення професійних завдань у галузі іншомовної освіти студенти мають *знати*: основи лексичного та граматичного матеріалу для здійснення вербальної комунікації в іншомовному середовищі; правила складання, написання та обробки кореспонденції іншомовного походження; стандарти комунікативної поведінки у різноманітних, динамічних та непередбачуваних ситуаціях міжнародного спілкування; особливості вербальної та невербальної поведінки комунікантів; особливості та тонкощі формальних та неформальних міжкультурних стосунків; культурні особливості різних народів норми та правила культурної поведінки; найважливіші проблеми сучасної лінгвістики; розвиваючі та виховні можливості англійської мови, як соціального явища; особливості засвоєння відомостей про мову та оволодіння мовою; вимоги до сучасного рівня володіння англійською мовою згідно з рекомендаціями Європейської комісії щодо стандартів мовленнєвих вмінь; психологічні дослідження та психологічні передумови успішного засвоєння мовного та мовленнєвого матеріалу.

уміти: написати неформального листа описуючи життєві події, особисті проблеми, запитуючи необхідну інформацію; написати формального листа офіційною мовою (аплікаційний лист, лист-подяка, офіційний запит); написати статтю в газету висловлюючи свою негативну або позитивну думку; написати листа редактору журналу пропонуючи шляхи вирішення гострих соціальних проблем; виражати та підтверджувати аргументами свою думку: розпочати та підтримувати дискусію; залучати інших людей до діалогу; обговорювати переваги та недоліки; висловлювати згоду чи незгоду з думкою опонента; робити висновок дискусії; робити уточнення отриманої інформації; осмислювати основні концептуальні засади мовної освіти в Україні; визначити основні завдання на кожному етапі вивчення університетського курсу англійської мови, виходячи з основних завдань як предмета; встановлювати основні міжпредметні зв'язки між англійською мовою та соціальними явищами сучасного світу; проводити методичний аналіз матеріалу, що вивчатиметься: встановлювати наступність і перспективність у його вивченні, співвідношення між теоретичним матеріалом і практичними вміннями, диференціювати матеріал за ступенем складності його засвоєння, виділяти в ньому головне.

Зміст навчального матеріалу

Тема 1. Інтерактивна комунікація в письмовій формі. Describing people, places, buildings, objects, festivals, ceremonies, celebrations, processes.

Тема 2. Інтерактивна комунікація в письмовій формі. Writing instructions. Giving directions. Narratives. Formal and informal letters, emails. Transactional letters, emails. "For and Against" essays. Opinion essays.

Тема 3. Інтерактивна комунікація в письмовій формі. Providing solutions to problems essays. Discursive essays. News reports. Survey reports. Reporting experiences. Articles. Reviews. Assessing good and bad points.

Тема 4. Інтерактивна комунікація в усній формі. Comparing and contrasting. Paraphrasing. Speculating. Starting a discussion.

Тема 5. Інтерактивна комунікація в усній формі. Expressing and justifying opinions. Expressing preferences. Involving the other person. Discussing advantages and disadvantages.

Тема 6. Інтерактивна комунікація в усній формі. Agreeing and disagreeing. Reacting to your partner's ideas. Suggesting. Coming to a conclusion.

Тема 7. Інтерактивна комунікація в усній формі. Summarising and reporting a decision. Asking for clarification. Checking understanding. Interrupting politely.

Рекомендована література

1. Бабенко Т. Розкривати культуру як глобальне явище. *Іноземні мови у навчальних закладах*. 2009. № 1. С. 94–100.

2. Бахов І. С. Готовність до міжкультурної комунікації як критерій сформованої міжкультурної компетентності студента університету. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. Педагогічні науки. 2012. № 3. С. 23–30.

3. Ваченко О.М. Організація комунікативного середовища у професійній підготовці майбутніх вчителів іноземних мов. *Науковий часопис НПУ імені Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учня : проблеми теорії і практики.* 2004. Випуск 2 (12). С. 71–75.
4. Голуб І.Ю. Підсистема вправ для формування соціокультурної компетенції у майбутніх перекладачів з німецької як другої іноземної. *Іноземні мови.* 2009. № 1. С. 32–38.
5. Дрожжина С.В. Праксеологічні виміри мультикультурної комунікації. *Вісник Донецького національного університету. Серія Б : Гуманітарні науки.* – 2009. – Випуск І. – С. 180–184.
6. Іванова І. Сформувати інформаційне тло міжкультурної комунікації. *Іноземні мови у навчальних закладах.* 2008. № 1. С. 46–50.
7. Квасова О. Г. Сучасні підходи до контролю та оцінювання іншомовної міжкультурної компетентності. 2012. №3. С. 50–57.
8. Козак А. В. Формування готовності майбутніх фахівців у сфері міжнародних відносин до міжкультурної комунікації : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Луцьк, 2011. 243 с.
9. Ніколаєва С. Ю. Зміст навчання іноземних мов і культур у середніх навчальних закладах. *Іноземні мови.* 2009. № 3. С. 3–11.
10. Писанко М.Л. Модель організації навчання студентів мовних спеціальностей стандартів англійської комунікативної поведінки. *Іноземні мови.* 2007. № 4. С. 48–54.
11. Роман С.В. Професійно-орієнтована іншомовна комунікативна компетентність майбутніх учителів іноземної мови як предмет формування в курсу практики усного та писемного мовлення. *Іноземні мови.* 2012. № 2. С. 39–45.
12. Самойлюкевич І. Назустріч інформаційному суспільству. *Іноземні мови в навчальних закладах.* 2008. №4. С. 51–54.
13. Семенчук Ю.О. Розвиток умінь міжкультурного спілкування у майбутніх економістів. *Іноземні мови.* 2011. № 3. С. 32–38
14. Слющинський Б.В. Міжкультурна комунікація в багатонаціональному регіоні України : автореф. дис. ... д-ра соціол. наук : 22.00.04. Харків, 2010. 30 с.
15. Шемякіна А. Лінгвокультурологія та лінгвокраїнознавство: особливості та відмінності. *Іноземні мови у навчальних закладах.* 2010. № 3. С. 100–106.
16. Alan Stanton, Mary Stephens. *Fast Track to FCE.* Pearson Education Limited, 2010. 207 p.
17. Virginia Evans, James Milton, Jenny Dooley. *FCE Listening & Speaking Skills.* Express publishing, 2008. 112 p.
18. Virginia Evans. *Successful Writing Intermediate.* Express Publishing, 2000. 151 p.
19. Judy Copage. *First Certificate Writing.* Pearson Education Limited, 1999. 128 p.

20. Richard MacAndrew, Cathy Lawday. Cambridge First Certificate Writing. – Cambridge University Press, 1999. 114 p.

21. Michael Vience, Paul Emmerson. First Certificate Language Practice with key. Macmillan Publishers Limited, 2003. 342 p.

22. Danuta Gryca. Oxford Exam Excellence. Oxford University Press, 2006. 200 p.

23. Sarah Dymond, Sue Elliott. First for Schools Trainer. Cambridge University Press, 2013. 240p.

Перелік питань до екзамену

1. Writing a letter offering advice on how to improve your friend`s eating habits and get fit.

2. Write a letter of complaint to restaurant of an international chain and say what you expect the company to do.

3. Write a letter to the host family in Britain and thank them for their kindness to you during your stay.

4. Write a transactional letter using all the information given about an end-of-term party.

5. Write an article describing personal appearance, qualities, mannerisms, hobbies and interests.

6. Write an article including historical facts as well as describing its exterior and interior.

7. Write a composition including descriptions of the preparations and the activities on the actual day.

8. Write a report giving a detailed description of the event and adding a suitable headline.

9. Write a review for the magazine mentioning the main points of the plot, general comments about the acting, the directing as well as your recommendation.

10. Write an article discussing advantages and disadvantages of any process or activity.

11. Write an essay expressing your opinion and giving reasons for your point of view.

12. Write a letter to the editor making suggestions on how to make the place more appealing.

13. Suggest the most enjoyable way of spending holidays for a group of students.

14. Decide which activities to include in a one-day excursion for a group of foreign students who are visiting your university.

15. Choose the best place to eat and say what you do or don`t find appealing about them.

16. Make a decision on the activities for students in the local youth club.

17. Discuss advantages and disadvantages of living in the countryside, the city and the suburbs.

18. Talk about the effects of pollution and its possible solutions.

19. Decide on what would or wouldn't be an appropriate way to spend money on school facilities.

20. Compare the English educational system with the educational system in your country

21. Give your opinion on the suggestions to organize a sports club in your area

22. Talk about the pros and cons of using the internet

23. Discuss ways of solving the problem of traffic in the city center

24. Suggest what to include in a new wildlife magazine for teenagers.

**Критерії оцінювання тестових завдань
із дисципліни «Основи інтерактивної комунікації»**

18 – 20 балів	відмінно
15 – 17 балів	добре
12 – 14 балів	задовільно
6 – 11 балів	незадовільно
0 – 5 балів	неприйнято

ІІІ. ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ З ПРАКТИЧНОЇ ФОНЕТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Пояснювальна записка

Програма екзамену з практичної фонетики англійської мови охоплює основний матеріал курсу. Навчальна програма дисципліни «Практична фонетика англійської мови» складена відповідно до освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальність 013 Початкова освіта за вибірковим блоком «Англійська мова».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є звуковий лад мови, звукові засоби та їхні функції, навички правильної англійської вимови та інтонації, фразовий наголос, правила читання голосних, приголосних і буквосполучень.

Міждисциплінарні зв'язки: вступ до мовознавства, практика усного та писемного мовлення, практична граматики англійської мови.

Програма навчальної дисципліни містить такі теми:

1. Утворення мовлення. Звуки мовлення. Транскрипція.
2. Структура складу. Наголос. Інтонація.
3. Послідовність тонів. Темп та ритм мовлення. Інтонаційні стилі.

Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Практична фонетика (англійська мова)» є формування правильної англійської вимови та інтонації і практичне застосування набутих умінь і навичок у подальшій освітньо-педагогічній діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Практична фонетика (англійська мова)» є ознайомлення з базовими поняттями фонетики англійської мови; зі специфічними особливостями її фонетичного ладу (фонологічною системою голосних та приголосних англійської мови у співставленні з системою голосних та приголосних української мови); складоутворенням та складоподілом, наголосом; формування базових теоретичних навичок в оволодінні правильною вимовою та інтонацією, систематизація уявлень про значення звукової сторони мови як засобу спілкування.

1.3. За результатами вивчення дисципліни в студентів повинні бути сформовані такі компетентності:

загальні:

– спроможність до розуміння та здійснення іншомовної міжкультурної, міжособистісної комунікації; поєднання окремих речень у зв'язне усне та письмове повідомлення, дискурс, використовуючи для цього різноманітні синтаксичні та семантичні засоби й дотримуючись правильної іншомовної інтонації; відтворення словосполучень і речень із такою формою та значенням, які відповідають певному соціолінгвістичному контексту іншомовної комунікації;

спеціальні:

– здатність до співставлення знань щодо фонетичної та фонологічної систем рідної мови і мови, що вивчається (англійська); розуміння й відтворення звукових одиниць мови (фонем) та їхніх варіантів (алофонів); артикуляційно-акустичної характеристики фонем (глухість/дзвінкість, твердість/м'якість, лабіалізація тощо); просодики (наголос, фразовий наголос, ритм, інтонація тощо); фонетичної редукції (редукція голосних, сильні та слабкі фонemi, асиміляція тощо).

результати навчання:

– після успішного завершення освітньої програми студент повинен знати базові поняття фонетики англійської мови; специфічні особливості її фонетичного ладу (фонологічну систему голосних та приголосних англійської мови в співставленні з системою голосних та приголосних української мови); особливості складоутворення та складоподілу, наголосу в англійській мові; бути здатним до формування базових теоретичних навичок в оволодінні правильною вимовою та інтонацією, систематизації уявлень про значення звукової сторони мови як засобу спілкування. Здобуті знання, уміння і навички є міцною базою для подальшого навчання за освітньою програмою.

Зміст навчального матеріалу

Утворення мовлення. Звуки мовлення. Транскрипція

Органи мовлення та їхня робота. Особливості артикуляції та вправління з правильного дихання. Звуки мовлення (голосні та приголосні, монофтонги і дифтонги). Передача звуків мовлення на письмі.

Структура складу. Наголос. Інтонація

Особливості формування та поділу слів на склади в англійській мові. Ступінь і позиція наголосу у словах (слова з головним та додатковим наголосом, слова з двома головними наголосами, наголос у складних словах). Фразовий наголос. Основні інтонаційні моделі та речення (інтонація стверджень, наказового способу, загальних і спеціальних питань, альтернативних, окличних речень тощо).

Послідовність тонів. Темп та ритм мовлення. Інтонаційні стилі

Функціональне навантаження кожного з тонів (низький низхідний тон, високий низхідний тон, низький висхідний тон, високий висхідний тон, поєднання низхідного та висхідного тонів). Особливості ритму, темпу та мелодики англійської мови. Характеристика інтонаційних стилів (інформаційний стиль, науковий (академічний) стиль, художній стиль, публіцистичний та розмовний стилі).

Рекомендована література

1. Ионина А.А., Саакян А.С. Английская грамматика XXI века : универсальный эффективный курс. Москва : Эксмо, 2012. 416 с.
2. Карневская Е. Б. Практическая фонетика английского языка. Минск : Высш. шк., 2013. 346 с.
3. Качалова К. Н., Израилевич Е. Е. Практическая грамматика

английского языка. Москва : Лист Нью, 2014. 544 с.

4. Колыхалова О. С., Махмурян К. С. Учись говорить по-английски : фонет. практикум. Москва : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2012. 232 с.

5. Лебединская Б.Я. Практикум по английскому языку : английское произношение. Москва : Астрель, 2015. 176 с.

6. Леонтьева С. Ф. Теоретическая фонетика английского языка. Москва : Высш. шк., 2010. 304 с.

7. Соколова М.А. Практическая фонетика английского языка. Москва : ВЛАДОС, 2014. – 384 с.

8. Теоретическая фонетика английского языка : учеб. для студ. ин-тов и фак. иностр. яз. Москва : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2011. 251 с.

9. Advanced Language Practice. With key. Michael Vince. MacMillan Heinemann, 2014.

10. Cunningham S., Bowler B. Headway Pre-Intermediate Pronunciation. Oxford University Press, 2015.

11. Cunningham S., Bowler B. Headway Intermediate Pronunciation. Oxford University Press, 2014.

12. Hancock M. English Pronunciation in Use. Cambridge University Press, 2013.

Перелік питань до екзамену

1. Фонетика: завдання та цілі.
2. Мовленнєвий апарат людини.
3. Монофтонги англійської мови.
4. Дифтонги англійської мови.
5. Редукція. Сильні та слабкі форми слів.
6. Принципи класифікації англійських приголосних звуків.
7. Артикуляція приголосних звуків.
8. Зміни приголосних звуків у мовленні.
9. Структура складу.
10. Наголос у слові. Його лінгвістична функція.
11. Фразовий наголос.
12. Тони в англійській мові.
13. Інтонація. Її лінгвістична функція.
14. Інтонація стверджувальних речень.
15. Інтонація наказових речень.
16. Інтонація загальних питань.
17. Інтонація речень, що починаються з there + to be.
18. Інтонація спеціальних питань.
19. Інтонація окличних речень та вигуків.
20. Мелодика мовлення.
21. Темп мовлення.
22. Ритм.
23. Інтонаційні стилі.

**Критерії оцінювання тестових завдань
із дисципліни «Практична фонетика англійської мови»**

18 – 20 балів	відмінно
15 – 17 балів	добре
12 – 14 балів	задовільно
6 – 11 балів	незадовільно
0 – 5 балів	неприйнято

IV. ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ З КРАЇНОЗНАВСТВА

Пояснювальна записка

Програма екзамену з країнознавства початкових класах охоплює основний матеріал курсу. Навчальна програма дисципліни «Країнознавство» складена відповідно до освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта за вибірковою частиною «Англійська мова».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення навчальної дисципліни є знання про країну, мова якої вивчається, відомості історичного, географічного, економічного, культурного і соціологічного характеру

Міждисциплінарні зв'язки: успішне оволодіння курсом країнознавства англійськомовних країн є можливим завдяки знанням студентів з фонетики та граматики англійської мови і вмінням, здобутим під час вивчення курсу практики усного та писемного мовлення (англійська мова). Курс країнознавства допомагає майбутньому вчителю початкових класів у практиці викладання англійської мови у школі та визначає важливе місце даної дисципліни у формуванні соціокультурної компетенції майбутнього фахівця.

Програма навчальної дисципліни містить такі **теми:**

1. Geographical position, population, nature and climate of Great Britain, USA, Canada, Australia.
2. History of the UK, the USA, Canada, Australia.
3. British (American) mentality. Lifestyle.
4. Everyday life in GB and other ESC.
5. Traditions, customs, holidays in GB and other ESC.
6. System of education in GB. Pre-school and primary school education. School and higher education. Oxford and Cambridge Universities. Diplomas, certificates.
7. Literature for children. Web-sites for children. British, American tales for children of different age. Children writers.
8. British art, cinema, theatre. Cinema in the USA. Hollywood. Music. Musicians, singers, groups, musical, culture, art festivals in GB and the USA.

Мета і завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Країнознавство» є сприяння засвоєнню системи знань про етапи історичного розвитку, соціальної дійсності і культури країни, а також формуванню країнознавчої та лінгвокраїнознавчої компетенції, необхідної для практичного володіння іноземною мовою як засобом комунікації і виховання.

- 1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Країнознавство» є
- дати студентам наукову спрямованість в оцінці фактів дійсності сучасних англійськомовних країн;
 - забезпечити студентів знанням фактів з історії, географії, суспільного життя країн;

– сприяти формуванню ідейної свідомості, високої моральності, почуття патріотизму, дружби і миру між народами.

1.3. За результатами вивчення дисципліни у студентів повинні бути сформовані такі **компетентності**:

загальні:

– *англомовна комунікативна* – здатність спілкуватися англійською мовою в межах сфер, тем і ситуацій, використовуючи відповідний мовний і мовленнєвий матеріал;

– *лінгвістична (мовна)* – володіння мовними знаннями (фонетичними, лексичними, граматичними, орфографічними) і навичками оперування цими знаннями в мовленні;

– *соціокультурна* – володіння певним мінімумом фонових знань (сукупність відомостей про соціокультурні особливості народів англомовних країн та про стандарти комунікативної поведінки, прийняті в цих культурних спільнотах);

– *соціолінгвістична* – здатність використовувати мовні засоби (лінгвістичні маркери соціальних стосунків, правила ввічливості, особливості реєстрів мовлення, діалект та акцент) відповідно до ситуації спілкування.

спеціальні:

– *лінгвокраїнознавча* – знання фахової термінологічної лексики, а також навички роботи з матеріалом (самостійно аналізувати тексти, базуючись на лінгвокраїнознавчих знаннях та реаліях, набутих у результаті вивчення курсу; читати та адекватно перекладати тексти, що містять поширені країнознавчі реалії; висловлювати власну думку про ті чи інші події, що відбуваються у країні, мова якої вивчається);

– *екстралінгвістична* – декларативні знання про світ англомовних країн взагалі й обізнаність із конкретними темами – відомості історичного, географічного, економічного, культурного і соціологічного характеру рідної та іноземної мови;

– *компенсаторна (стратегічна)* – здатність обирати ефективні стратегії для вирішення комунікативних завдань, оволодіння адекватними засобами підтримання комунікації в разі браку мовних знань та мовленнєвого або життєвого досвіду спілкування.

результати навчання:

для вирішення професійних завдань у галузі іншомовної освіти студенти мають знати: основні етапи історичного розвитку сучасних англомовних країн; відомості про географічне положення, адміністративно-політичний устрій сучасних англомовних країн; стан економіки, природні багатства, грошову систему країн; розвиток культури, літератури, її найвідоміших представників; систему освіти сучасних англомовних країн; найбільш відомі науково-культурні центри; традиції і звичаї народів, особливості національного характеру; про життя молоді; національні види спорту; *уміти*: правильно орієнтуватися в безлічі фактів, що зустрічаються в

літературі, публіцистиці і газетних матеріалах англійською мовою; давати відповідну оцінку явищам, подіям, фактам дійсності країни; відбирати в навчальних цілях і правильно інтерпретувати матеріал про країну; творчо використовувати засвоєні соціокультурні знання; порівнювати культуру англійських країн з культурою України; вести розмову англійською мовою на найважливіші теми з історії, культури, освіти даної країни.

На вивчення навчальної дисципліни відведено 6 годин /180 кредитів.

Зміст навчального матеріалу

Geographical position, population, nature and climate of Great Britain. Geographical position, population, nature and climate of the USA, Canada, Australia. History of the UK, the USA, Canada, Australia.

British (American) mentality. Lifestyle. Everyday life in GB and other ESC. Traditions, customs, holidays in GB and other ESC.

System of education in GB. Pre-school and primary school education. School and higher education. Oxford and Cambridge Universities. Diplomas, certificates. Literature for children. Web-sites for children. British, American tales for children of different age. Children writers. British art, cinema, theatre. Cinema in the USA. Hollywood. Music. Musicians, singers, groups, musical, culture, art festivals in GB and the USA.

Рекомендована література

1. Артемов В.И. American and British studies. The USA and American people today. Минск : Современные знания, 2010. 120 с.

2. Архелюк В.В. Canada, Australia, New Zealand : навч. посіб. Чернівці : Рута, 2013. 78 с.

3. Бескорса О.С., Країнознавство : методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з курсу. Слов'янськ : ДДПУ, 2016. 52 с.

4. Бескорса О.С. Коротяєва І.Б. Методичні вказівки до практичних занять з курсу «Лінгвокраїнознавство» підготовки студентів магістерського рівня вищої освіти. Слов'янськ, 2018. 52 с.

5. Вовченко Н.Ф. Across Great Britain : навч. посіб. з курсу «Країнознавство». Київ : Знання, 2014. 222 с.

6. Гапонів А.Б., Возна М.О. Лінгвокраїнознавство. Англійські країни : підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця : НОВА КНИГА, 2015. 464 с.

7. Жилко Н.М. Great Britain : навч. посіб. до курсу «Країнознавство». Ніжин, 2011. 76 с.

8. Калініна Л.В., Самойлюкевич І.В. Across Cultures: Great Britain – Ukraine : лінгвокраїнознавчий комплекс. Харків : «Світ дитинства», 2017. 140 с.

9. Карпенко О.В. Focus on Great Britain. English Student's Book. Харків : Веста, 2004. 96 с.

10. Козикс Д.Д. Страноведение. Великобритания. Минск : Лексис, 2015. 224 с.
11. Коцаренко Є.В. The United Kingdom in words: підруч. з лінгвокраїнознавства Сполученого Королівства. Донецьк : Вид-во Донец. нац. ун-ту, 2011. 279 с.
12. Кучай Т.П. A Guide to English Language (country study aspect) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., учителів шкіл, учнів. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2011. 220 с.
13. Леонович О.А. Страноведение Великобритании. Москва : Высшая школа, 2014. 247с.
14. Скляренко Н.К. English Through Communication. Київ : Освіта, 2016. 317 с.
15. Снігур Л.А. Country Studies. The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland: метод. рекомендації. Миколаїв : Український держ. морський технічний ун-т ім. адмірала Макарова, 2014. 39 с.
16. Arthur Getis, Judith Getis. The United States and Canada : The Land and the People. NY : Harper Collins, 2013.
17. Falk Randee. Spotlight on the USA. Oxford : University Press, 1993. 172 p.
18. Golovnia A., Shurma S. Diversity Makes One : A Reader in American studies. Kyiv : Lenvit, 2011. 342 p.
19. Longman Dictionary of English Language and Culture. Addison-Wesley Longman, 2002. 1528 p.
20. O'Driscoll, James. Britain. The Country and Its People: an Introduction for Learners of English. Oxford : University Press, 2013. 225 p.
21. Bladon Rachel. England (pre-intermediate). MM Cultural Readers, 2013. 95 p.
22. Gardiner V., Matthews H.T he changing geography of the United Kingdom. London and New York: Routledge Taylor & Francis Group, 2010. 528 p.
23. Gascoigne Jennifer. Australia. MM Cultural Readers, 2015. 103 p.
24. Lanier Alison R. Living in the USA . Intercultural Press, 2005. 265 с.
25. Lindop Christine. Australia and New Zealand. Oxford Bookworms Factfiles. 30 p.
26. Moyer Alene. Do Language Attitudes Determine Accent? A Study of Bilinguals in the USA. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*. 2007. Vol. 28, No. 6. P. 502–518.
27. O'Driscoll James. Britain for Learners of English : Student's Book Oxford/ 2009. 224 p.

Перелік питань до екзамену

1. Географічне положення Великої Британії.
2. Загальна характеристика Об'єднаного Королівства Великобританії та Північної Ірландії.
3. Погода, клімат, природні ресурси, топографічні особливості, водні басейни, географічні екстрими Об'єднаного Королівства Великої Британії та Ірландії.
4. Історія Об'єднаного Королівства Великої Британії та Ірландії від прадавніх часів до сьогодення.
5. Соціокультурний фон історичного розвитку англійської мови.
6. Чинники, події та фактори, які вплинули на розвиток англійської мови. Розвиток національної літературної мови.
7. Основні постаті, які вплинули на розвиток англійської мови.
8. Засоби масової інформації у Об'єднаному Королівстві Великої Британії та Ірландії.
9. Основні види засобів масової інформації країни Об'єднаного Королівства Великої Британії та Ірландії.
10. Загальна характеристика телебачення, преси та радіо як основних засобів масової інформації. Популярні британські телевізійні канали.
11. Типи газет у Великій Британії та їхнє наповнення.
12. Система освіти у Великій Британії.
13. Дошкільна та початкова освіта. Середня освіта у Великій Британії.
14. Вища освіта. Найстаріші вищі навчальні заклади та їхня історія. Оксфорд та Кембридж.
15. Сім'я як основа британського суспільства. Структура сучасної сім'ї. Проблеми сучасної сім'ї.
16. Свята та традиції Великої Британії.
17. Офіційні та неофіційні свята. Релігійні свята.
18. Національно-культурні традиції країни.
19. День незалежності.
20. День подяки.
21. Різдво.
22. Великдень.
23. Загальна характеристика життя у США.
24. Офіційні та неофіційні символи США.
25. Визначні пам'ятки та місця у країні.
26. Роль Сполучених Штатів у світовому житті.
27. Знакові події та особи в історії Сполучених Штатів.
28. Географічне положення Сполучених Штатів Америки.
29. Політична система Сполучених Штатів Америки. Гілки державної влади: законодавча, виконавча, судова. Президент. Білий Дім та Пентагон.
30. Конституція США. Інститут президентства США. Видатні президенти США та їхня роль у формування незалежної держави.
31. Історія Сполучених Штатів Америки від давніх часів до сьогодення.

**Критерії оцінювання тестових завдань
із дисципліни «Країнознавство»**

18 – 20 балів	відмінно
15 – 17 балів	добре
12 – 14 балів	задовільно
6 – 11 балів	незадовільно
0 – 5 балів	неприйнято

V. ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ З ПРАКТИЧНОЇ ГРАМАТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Пояснювальна записка

Програма екзамену з практичної граматики англійської мови охоплює основний матеріал курсу. Навчальна програма дисципліни «Практична граMATика англійської мови» складена відповідно до освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальність 013 Початкова освіта за вибірковим блоком «Англійська мова».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є граматичний лад сучасної англійської мови, її морфологічні та синтаксичні особливості: основні граматичні структури англійської мови, основні й допоміжні частини мови, часові категорії, а також синтаксичні конструкції англійської мови.

Міждисциплінарні зв'язки: теоретична та практична фонетика англійської мови, теоретична граMATика англійської мови, лінгвокраїнознавство, іноземна мова (за професійним спрямуванням), практика усного та писемного мовлення, вступ до мовознавства та загальне мовознавство.

Програма навчальної дисципліни містить такі **теми**:

1. Present Forms. Past Forms. Future Forms.
2. Infinitive / -ing form / Participles.
3. Modal Verbs.
4. The Passive.
5. Conditionals – Wishes.
6. Clauses.
7. Reported Speech.
8. Nouns – Articles.
9. Causative Form.
10. Adjectives – Adverbs – Comparisons / Too – Enough.
11. Demonstratives – Pronouns – Possessives – Quantifiers.
12. Prepositions.
13. Questions and Answers.

Мета і завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Практична граMATика англійської мови» є формування мовної граматичної компетентності як невід'ємної складової іншомовної комунікативної компетентності студентів; сприяння підвищенню культури іноземного мовлення студентів; підготовка фахівців, які вільно володіють граматично правильною англійською мовою, вдосконалення граматичних навичок студентів шляхом ознайомлення з різними типами граматичних конструкцій, розвитку лінгвістичної та загальної ерудиції студентів за допомогою граматичних та лексико-граматичних вправ та завдань, що враховують новітні досягнення в методиці викладання мов.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Практична граматики англійської мови» є пояснити питання теоретичного характеру та їх практичне застосування; розвивати навички діалогічного та монологічного мовлення з метою допомогти студентам висловити свою думку в природній мовній формі, розвивати високу культуру мовлення; формувати в студентів граматичні уміння та навички в аудіюванні, говорінні, читанні та письмі; виробити в майбутніх учителів початкової школи міцні навички граматично правильного англійського мовлення в усній та письмовій формі, що необхідні для прояву комунікативної компетентності в найбільш розповсюджених ситуаціях офіційного та неофіційного спілкування.

1.3. За результатами вивчення дисципліни у здобувачів повинні бути сформовані такі **компетентності**:

загальні:

- *професійна компетентність* учителя початкової школи, складовою частиною якої є іншомовна граматична компетентність;
- *іншомовна комунікативна компетентність*, що передбачає готовність і здатність до здійснення іншомовної комунікації; спроможність до засвоєння специфіки граматичного ладу англійської мови;
- *інформаційно-комунікаційна компетентність*, яка поєднує в собі здатність сприймати навчальну інформацію і розробляти електронні засоби навчально-мовного призначення іноземною мовою;
- *лексикографічна компетентність*, яка передбачає сформовані уміння і навички роботи зі словниками, усвідомлення важливості цієї діяльності задля формування іншомовної комунікативної компетентності;
- *акмеологічна компетентність*, тобто готовність і здатність підвищувати рівень власної комунікативної, фонетичної, лексичної і граматичної компетентності в процесі самоосвіти;

спеціальні:

- *іншомовна граматична компетентність*, що передбачає ґрунтовне володіння граматичні норми англійської мови; класифікацією слів, їхніми морфологічними формами (іменник: число, рід, відмінок, артикль; дієслово: особові та неособові форми, час, способи, смислові, допоміжні, модальні дієслова, дієслова-зв'язки; прикметник: ступінь порівняння; числівник: кількісні та порядкові; займенник: особові присвійні, відносні, питальні; інфінітив, герундій; прислівник; прийменник; речення: просте і складне, головні члени речення та другорядні, порядок слів у реченні; види речень: розповідні, окличні, питальні тощо);
- *лінгвокраїнознавча компетентність*, яка передбачає здатність орієнтуватися в сучасних реаліях (зокрема і граматичних) англомовних країн, що забезпечується використанням аутентичних навчальних підручників та інших навчальних відео- й аудіоматеріалів;
- *іншомовна мовленнєва компетентність*, яка включає в себе здатність виокремлювати та використовувати лінгвістичну інформацію, пояснювати необхідні правила та аналізувати конкретні випадки їхнього

застосування, а також готовність використовувати вивчений граматичний матеріал в усному та писемному мовленні;

перекладацька компетентність, що передбачає здатність вільно визначати граматичні конструкції в англійській мові та знаходити відповідний переклад українською мовою і навпаки, орієнтуватися у запропонованому граматичному матеріалі.

результати навчання:

Після успішного завершення освітньої програми студент володіє основними поняттями практичної граматики; сучасними лінгвістичними теоріями та підходами до аналізу мовних одиниць; особливостями граматичної будови сучасної англійської мови; природи граматичних одиниць, процесів та явищ сучасної англійської мови; спроможний формулювати проблеми, спірні питання та шляхи їхнього вирішення; проводити теоретичний аналіз граматичних явищ англійської мови; ілюструвати кожне теоретичне положення конкретними мовними прикладами; застосовувати отримані знання в практиці мовлення, перекладу, а також викладання англійської мови в школі; працювати з науковою лінгвістичною літературою. Здобуті знання та засвоєння освітньо-професійної програми на належному рівні є достатніми для вирішення завдань будь-якої складності в професійній іншомовній діяльності.

Зміст навчального матеріалу

Present Forms (Present Simple, Present Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous). **Past Forms** (Past Simple, Past Continuous, Past Perfect, Past Perfect Continuous – Used to – Would – Was going to). **Future Forms** (Future Simple, Be going to, Future Continuous, Future Perfect).

Infinitive / -ing form / Participles (Infinitive after Verbs and Adjectives).

Modal Verbs (Can/Could/Be able to – May/Might – Shall – Will/Would – Should/Ought to – Must/Have to – Need – Needn't – Didn't need to – Needn't have done – Mustn't – Can't).

The Passive and its uses.

Conditionals – Wishes (True, Real and Unreal; Impossible Past).

Clauses (Time Clauses, Clauses of Purpose, Clauses of Concession, Clauses of Result, Clauses of Reason, Exclamations, Relative Clauses – Linking Words).

Reported Speech.

Nouns – Articles (Compound Nouns – Singular or Plural Verb – Countable/Uncountable Nouns – A/An – The).

Causative Form (Have something done).

Adjectives – Adverbs – Comparisons / Too – Enough (Superlatives and Comparatives).

Demonstratives – Pronouns – Possessives – Quantifiers (some, any; much, many, few, little, enough; none, all, each, every).

Prepositions (Place/Movement/Time; after Verbs, Adjectives, and before Nouns).

Questions and Answers (Yes/No Questions – Wh-questions – Subject/Object Questions – Indirect Questions – Questions Tags).

Рекомендована література

1. Alexander R. A self-reference grammar for intermediate students. Longman, 2011. 243 p.
2. Danuta Gryca. Oxford Exam Excellence. Oxford University Press, 2012. 200 p.
3. Evans Virginia. Round-Up. English grammar book. Longman, Madrid, 2010. 180 p.
4. Mark Foley, Diane Hall Advanced Lerner's Grammar. – Longman, 2012. – 240 p.
5. Martin Hewings. Advanced grammar in use. A self-study reference and practice book for advanced learners of English. Cambridge : CUP, 2010. 340 p.
6. McCarthy M., O'Dell F. English Vocabulary in Use. Upper-intermediate. Cambridge University Press, 2011. 198p.
7. Move Ahead Student's Book – Printha Ellis. Ken Wilson / James Faylor. Macmillan, 2014. 164 p.
8. Murphy R. Essential Grammar in Use. Cambridge : CUP, 2013. 265 p.
9. Sharman E. Across cultures. Pearson Education Limited, 2011. 159 p.
10. Stanton A., Stephens M. Fast Track to FCE. Course book. Longman, 2010. 226 p.
11. Swan Michael, Walter Catherine. Oxford English Grammar Course. Oxford : OUP, 2013. 362 p.
12. Swan Michael. Practical English Usage. Oxford : OUP, 2015. 690 p.
13. Thomson A.J., Martinet A.V. A Practical English Grammar. 4th edition. Oxford : OUP, 2014. 383 p.
14. Vince M. Advanced Language Practice. Macmillan, 2012. 186 p.
15. Vince M. Macmillan English Grammar in Context. Macmillan Education, Oxford, 2010. 234 p.

Перелік питань до екзамену

1. The Noun. Plurals of Countable and Uncountable Nouns.
2. Possessive Case of Nouns.
3. The Pronoun. Personal and Possessive Pronouns.
4. The Verb “to be”. The Verb “to have (got)”.
5. Definite and Indefinite Articles.
6. Expressing Quantity (many, much, a lot of etc).
7. Translate sentences from Ukrainian into English.
8. Using “some”, “any”, “no” and the compounds such as “something”, “anything”, “somewhere”, etc.
9. Present Simple Tense. Present Continuous Tense.
10. Past Simple Tense. Past Continuous Tense.
11. Present Perfect Tense. Present Perfect Continuous Tense.
12. Future Simple Tense (will / shall / be going to).

13. Past Perfect Tense. Past Perfect Continuous Tense.
14. Future Continuous Tense. Future Perfect Tense.
15. The Infinitive.
16. The Gerund.
17. Participles.
18. Modal Verbs. Can. May.
19. Modal Verbs. Must. Have to. Should/Would.
20. Passive Voice.
21. The Numeral.
22. Comparison Degrees of Adjectives and Adverbs.
23. Prepositions (Place/Movement/Time).
24. The Simple Sentence. Parts of the Sentence. Word Order.
25. The Complex Sentence.
26. Conditionals.
27. Relative Clauses.
28. Wishes.
29. Direct and Reported Speech.

Критерії оцінювання тестових завдань

18 – 20 балів	відмінно
15 – 17 балів	добре
12 – 14 балів	задовільно
6 – 11 балів	незадовільно
0 – 5 балів	неприйнято